

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінальне процесуальне право України
Викладач (-і)	Микитин Юрій Іванович, доц., к.ю.н., професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права, Заслужений юрист України Кульчак Леся Степанівна, старший викладач кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	Микитин Юрій Іванович (0342)59-61-34 Кульчак Леся Степанівна(0342)59-61-78
Е-маїл викладача	Микитин Юрій Іванович mykytyn.yurii@pnu.edu.ua Кульчак Леся Степанівна lesia.kulchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/hrafik-samostijnoi-roboty-zi-student/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, Viber, Telegram чи Google Classroom або за допомогою відеоконференцз'язку через Zoom, Google Meet тощо, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права, а також нормативно-правові акти, які регламентують питання кримінального провадження, їх тлумачення та механізми реалізації, науково-теоретичні дослідження у цій сфері.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінальне процесуальне право: загальна частина. 2. Кримінальне процесуальне право: особлива частина. <p>Навчальна дисципліна «Кримінальне процесуальне право» вивчається разом із іншими процесуальними галузями права. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо особливостей здійснення кримінального провадження як гарантії судового захисту прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі права виступають є Конституція України, міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України (міжнародні, європейські конвенції; міжнародні, європейські конвенції, які спрямовані на співробітництво держав-учасниць договорів на боротьбу зі злочинами, що мають міжнародний характер; двосторонні договори України про надання правової допомоги), Кримінальний процесуальний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Закони України («Про судоустрій і статус суддів», «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про прокуратуру», «Про службу безпеки України», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про Бюро економічної безпеки України», «Про судову експертизу», «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві», «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», «Про медіацію» та інші), рішення Європейського суду з прав людини; підзаконні акти, які регулюють кримінальну процесуальну діяльність, а також судова</p>	

практика.

Кримінальне процесуальне законодавство має динамічний характер розвитку, що впливає на зміст та структуру відповідної процесуальної галузі права. Необхідно відзначити, що за період української незалежності було прийнято велику кількість законів та підзаконних актів, якими урегульовано кримінальні процесуальні відносини. Прийняття Кримінального процесуального кодексу України 13 квітня 2012 року стало поштовхом до принципово нового викладання кримінального процесу у юридичних навчальних закладах України та вплинуло на зміст кримінально-процесуальної науки, що було зумовлено економічними, політичними та соціальними змінами в нашій державі. Вивчення навчальної дисципліни сприяє розумінню, що однією з ознак процвітання держави є стабільність життя і спокій її громадян, які забезпечуються злагодженою і цілеспрямованою діяльністю органів досудового розслідування з розкриття і розслідування кримінальних правопорушень, а також їх розгляд у судовому провадженні. Упродовж усього часу розвитку України як незалежної держави було одне запитання: яким повинно бути кримінальне процесуальне законодавство України, щоб водночас відповідати європейським стандартам і разом з тим слугувати надійним засобом захисту прав, свобод та законних інтересів конкретної особи нашої країни. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями та практичними навиками у сфері застосування кримінального процесуального законодавства на основі міжнародних і європейських стандартів, що сприятиме захисту, охороні прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження.

Вивчення цієї навчальної дисципліни сприяє розбудові правової, демократичної держави, адаптації законодавства України, судової практики до вимог Європейського Союзу у процесі інтеграції нашої держави до цієї міжнародної інституції. Окреслене коло питань є важливим для засвоєння та набуття практичних навичок студентами, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності «Право».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне процесуальне право» є вивчення теорії і практики кримінального провадження, адаптації існуючих в Україні стандартів і процедур кримінального судочинства до європейських норм та розкриття змісту основних положень теорії кримінальної юстиції, відповідного правового регулювання і практики, пов'язаної з таким регулюванням.

Основними цілями вивчення дисципліни «Кримінальне процесуальне право» є формування у студентів правового світогляду та мислення, оволодіння студентами сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері кримінального судочинства, отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навиків правозастосування, складення процесуальних документів, ознайомлення студентів з теоретичними положеннями та практикою застосування судами законодавства та інших джерел кримінального процесуального права України, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері кримінального судочинства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність працювати в команді.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
 Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
 Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
 Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
 Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
 Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
 Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
 Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ; і процесів.
 Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.
 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	44
семінарські заняття /	64

практичні / лабораторні				
самостійна робота		72		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий	
5-6	081 Право	3	нормативний	
Тематика курсу				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Кримінальне процесуальне право: загальна частина				
Тема № 1. Поняття, завдання, значення кримінального процесу. Кримінальне процесуальне право та кримінальне процесуальне законодавство.		2	2	4
Тема № 2. Засади кримінального провадження.		2	4	4
Тема № 3. Суб'єкти кримінального провадження		4	6	4
Тема № 4. Доказування в кримінальному провадженні. Кримінальні процесуальні джерела доказів.		4	4	4
Тема № 5. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення. Повідомлення. Процесуальні строки і витрати.		2	4	4
Тема № 6. Відшкодування шкоди у кримінальному процесі.		2	2	4
Тема № 7. Заходи забезпечення кримінального провадження.		2	4	4
Тема № 8. Запобіжні заходи.		2	4	6
ЗАГ.:		20	30	34
Модуль II. Кримінальне процесуальне право: особлива частина				
Тема № 9. Досудове розслідування.		4	4	4
Тема № 10. Слідчі дії.		4	6	4
Тема № 11. Повідомлення про підозру.		-	2	4
Тема № 12. Зупинення та закінчення досудового слідства.		2	2	4
Тема № 13. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.		2	2	4
Тема № 14. Підсудність та підготовче судове провадження. Судовий розгляд.		4	6	4
Тема № 15. Провадження з перегляду судових рішень.		4	6	4
Тема № 16. Виконання судових рішень.		-	2	2
Тема № 17. Особливі порядки кримінального провадження.		2	2	4
Тема № 18. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.		2	2	4
ЗАГ.:		24	34	38
Всього:		44	64	72
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Розділом 4 Положення про порядок організації освітнього процесу та оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженим Вченою навчально-наукового юридичного інституту			

	Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (надалі - Положення), – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННІОІ.pdf</i> .
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на передостанньому семінарському занятті та охоплює теми всього модулю.</p> <p>На першу контрольну роботу вноситься 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється по 15 балів, 3 відкритих тестових запитань, які оцінюються в 3 бали, 4 визначення по одному балу. Максимальний бал за контрольну становить 50.</p> <p>На другу контрольну роботу вноситься 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється по 5 балів, 3 відкритих тестових запитань, які оцінюються в 2 бали, 2 коротких чітких питання по 2 бали. Максимальний бал за контрольну становить 20.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань/курсів робіт <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/</i></p>
Семінарські заняття	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються Розділом 5 Положення
Підсумковий контроль	<p>I семестр. Підсумковий контроль – залік. Для студентів, які не мають заборгованостей, залік виставляється на останньому семінарському (практичному) занятті, відповідно до п.п. 4.6.1. Для студентів, у яких на момент виставлення заліку були заборгованості, залік проводиться письмово, після усіх відпрацювань студентом. На залік вноситься 4 описових питання, які оцінюються: 1 і 2 питання по 20 балів; 3 і 4 питання оцінюються по 30 балів. В сукупності – 100 балів.</p> <p>II семестр. Підсумковий контроль – екзамен у письмовій формі. На екзамен вноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 10 балів, 1 схематичне завдання, яке оцінюється у 5 балів, 25 тестових завдань, які оцінюються по 1 балу. Максимальний бал за екзамен становить 50 балів.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових</p>	

індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>; <https://ksud.pnu.edu.ua/індивідуальні-завдання/>.*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять здобувачами денної форми навчання відпрацьовуються в обов'язковому порядку впродовж двох тижнів з дня пропуску відповідного навчального заняття згідно графіку індивідуальної роботи викладача. Пропущені семінарські (практичні, лабораторні) заняття, а також у випадку не відпрацювання пропущеного семінарського (практичного, лабораторного) заняття здобувач не допускається до здачі екзамену чи виставлення заліку. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача. (п. 5.1.2 Положення <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННІОІ.pdf>).

Неформальна освіта

У результат (оцінку) семестрового контролю можна враховувати результати неформальної освіти, які відповідають навчальній дисципліні, у порядку, передбаченому чинним Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf)

8. Рекомендована література

1. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
2. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. 3-тє вид., змін. і допов. Харків : Право, 2022. 296 с.
3. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-тє, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.
4. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с.
5. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
7. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-тє, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2022. 1128 с.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М.І. Пашковський, Д. В. Пономаренко; (уклад.: О. Є. Блашук, І. В. Гловюк, В. П. Кедик, М.І. Пашковський, Д.В. Пономаренко, О.С. Троян). Одеса, 2019. 960 с.
9. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.
10. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій [та ін.] ; За заг. ред. В. Я. Тація. Х. : Право, 2013. 824 с.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар/

за ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстиніан, 2012. 1217 с.

12. Сучасний кримінальний процес країн Європи : монографія / В.В. Луцик та ін. ; за ред. В.В. Луцика, В.І. Самаріна. Харків : Право, 2018. 792 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 1. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право, освітньо-професійної програми Право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 55 с.

2. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 1. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право, освітньо-професійної програми Право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 34 с.

3. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 2. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право, освітньо-професійної програми Міжнародне та європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 52 с.

4. Микитин Ю. І. Кримінальне процесуальне право. Частина 2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право, освітньо-професійної програми Міжнародне та європейське право. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 63 с.

<https://ksud.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання/>

Викладачі:

Кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю
та кримінального права, Заслужений юрист України

Юрій МИКИТИН

Старший викладач кафедри судочинства

Леся КУЛЬЧАК